

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 46.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY APRIL 19th, 1926.

LETTO XXVIII.-VOL.XXVIII

Coolidge je suh.

ZAHTEVA, DA SE PROHIBICIJA ŠE NADALJE TOČNO SPOLNUJE.

Washington, 10. aprila. Predsednik Coolidge je dal razglasiti, da on osebno je za to, da se Volstead postava obdrži, in da je nasproten vsakemu olajšanju prohibicije. Predsednik je dal tudi vedeti, da je generalni prohibicijski direktor, general Andrews, govoril brez njegove odobrite, ko je pred senatnim preiskovalnim odborom izjavil, da bi se prohibicija bolje spolnovala, če bi dobili dobro pivo. Predsednik Coolidge ni prepričan o potrebi sprememb Volstead postave. Nasprotno, privolil je, da se uporabi še tri milijone dolarjev več za prohibicijo kot je bilo prvotno določeno. Ali je kaj nasprotja med Andrewsem in predsednikom, se še ne more dognati. Suhači zahtevajo, da Andrews takoj odstopi. Za nekaj časa se je mislilo, da se bo Coolidge izjavil vsaj za delno olajšanje prohibicijske postave, sedaj je pa izključeno vsako posredovanje od strani Coolidga v tej zadevi.

BOJ S PTIČEM NOJEM.

Boston, 15. apr. Pred takojšnjo sodnijo je stal William McIntyre, obtožen mučenja in uboja — noja. McIntyre je na sodnji priprovedoval:

Zgodaj zjutraj pretekli petek sem se nahajal na potu proti domu, nekoliko pivan. Spomnil sem se, da je doma mati bolna, in ker ji pivan nisem hotel pred oči, sem sklenil prenočiti v hlevu za kamele v zoologičnem vrtu. Pravkar sem potegnil suknjo s sebe, ko začutim silovit udarec na prsa, ki me je podrl na tla. Ko sem se komaj skopal kvišku, pa me je že podrl drug močan udarec. Nisem vedel, od koder pride. Lasje so se mi ježili po glavi. Stegnil sem roko v tem, da najdem napadalca, ko primem za nekaj dolgega, tenkega in živega. Držal sem z vso močjo. To nekaj je bil vrat velikanskega noja, ki je stal osem čevljiv visoko. Kotliko časa sem držal, ne vem, toda baš ko so me moči začele popuščati, sem začutil, da postaja vrat mehak. Noj je bil mrtev. Bežal sem iz hleva, kar so mi moči pustile." Izvedenci pravijo, da ima le redko človek priliko premagati noja. Izmed 25 bojev z njom zmaga človek le v enem. Dejstvo, da je bil McIntyre pivan, mu je dalo toliko več moči v boju kot da bi bil trezen.

Mesto je izdalo permit za stavbo Slovenskega Delavskega Doma v Collinwoodu na Waterloo Rd. Stavba bo veljala \$78.000. S tem bo dobil Collinwood svoj drugi narodni dom.

V tajnik političnih krogov se govori, da namerava naš šef Fred Kohler kandidirati za governerja države Ohio na republikanskem tiketu.

Julija meseca se upelej nova zrakoplovna poštarna "proga" med Clevelandom in Cincinnatijem.

Štrajk v New Yorku

POLICISTI SO S KOLI RAZGNALI MNOŽICO, KI JE PROTESTIRALA.

New York, 16. aprila. Kajih 100 policistov je napadlo včeraj do 10.000 štrajkarjev, kažuhovinskih delavcev, kateri je policija preprečila vchod v Carnegie dvorano, kjer so bili uradniki American Federation of Labor pripravljeni poravnati štrajk, ki traja že devet tednov. 5000 oseb se je že prej streljalo v dvorano, in ti so zvižgali in zasramovali delavske voditelje. Promet na bloki daleč okoli dvorane je bil oviran. Nekaj policistov je skušalo odpreti pot, toda množica jih je zagnala nazaj. Prišle so rezerve, ki pa tudi niso bile močne dovolj, in šele ko se je zbralo 500 policistov na mestu, se je množica umaknila. Medtem je pa v dvorani divjal drugi boj. V dvorani so imeli radikalci kontrolo nad položajem, tako da delavski voditelji niso mogli pojasnit svojega stališča. Na odru je bil predsednik American Federation of Labor, William Green, ki je mirno stal na odru in poslušal divjanje navzočih. Mnogo šundra je nastalo, ker policija ni pustila v dvorano žida Ben Jamingolda, radikalca.

ČUK NA OBISKU PRI PREDSEĐNIKU.

Washington, 16. aprila. Sinoči ponoči je priletel v predsednika Coolidgeja spalno sobo velik čuk, ki se je vsesel na staromodno omaro za perilo v spalnici. Mrs. Coolidge se je prebudila, in ko je predsednik naredil luč, sta zaledala veliko ptico. Coolidge je vstal in začel preganjati ptica, dokler ni slednji pri odprem oknu zopet odletel na prostoto.

Ker se mu je zdelo, da se večerja prepočasi kuha, se je začel 24 letni Jos. Malachowski prepirati s svojo gospodinjo na 6915 St. Clair Ave. Toda slab je naletel. Gospodinja, 24 letna Helena Kopacka, je vzela kuhinjski nož in mu ga je zasadila v srce. Malachowski je na potu v Mt. Sinai bolniču umrl. Ženska se izgovarja, da je Malachowski razgal prsa in jo pozival "naj le sune, če se drzne", in da je Malachowski se potem spodtaknil in se nasadil na nož. Žensko so aretrirali.

Trgovska zbornica v Clevelandu je poslala na kongres zahtovo, da se sprejme Johnson naturalizacijska postava, ki med drugim določuje tudi sledede: "Deportira se vsak, ki ni državljan, in ki je bil obsojen radi kršenja prohibicije. Deportira se vsak, ki je komu drugemu pomagal priti nepostavnim potom v Ameriko." Glede te postave se sedaj vrši bud boj, toda vsa znamena kažejo, da postava ne bo sprejeta.

Znana banka v Clevelandu Union Trust Co. se je zdržala s State Banking & Trust Co. Nova, združena banka, razpolaga s premoženjem \$343.000.000.

"Suha dejstva"

PRISTAŠI PROHIBICIJE ZA GOVARJAPO SUŠO V AMERIKI.

Washington, 16. aprila. Suhači so imeli danes svojo besedo pred senatnim preiskovalnim odborom. Prvi je prial Dr. W. T. Haven, zastopnik protestantovskih sekt, ki je dejal, da je bil gostilniški promet pred prohibicijo združen s politično korupcijo, gembilanjem in prostitucijo. To je vzrok, je dejal dr. Haven, da želi 45.000.000 članov protestantovskih sekt v Ameriki prohibicijo. Nadalje je dejal, da evropske državnik serbi družabna nesreča, ki preti evropskim narodom, ki se vdajajo pijači. Ako ima prohibicija svoje napake, pa so te napake veliko manjše kot pa javna prodaja žganja. Amerikanci se bodo kmalu naučili, kolikoj je prohibicija vredna. Treba je mnogo moralnega prigovora in ostrega spolnovanja prohibicije od strani vlade, pa se bo dokazalo, da je prohibicija sijajna stvar za narod. Drugi je govoril dr. Cadman, zastopnik protestantovskih cerkvenih občin, ki je izjavil, da ako se oblaži Volstead postava, da bomo kmalu debili nazaj gostilne. Najbolj zoperno za prohibicijo je pa govorila councilmanka Mrs. Helen Green iz Clevelandu, ki je danes pričala pred senatom. Izjavila se je, da Clevelandčani želijo, da se naredi prohibicijska postava veliko bolj ostra kot je sedaj. Clevelandski državljanji so prepričani, je rekla councilmanka Green, da je prohibicija prinesla velike dobre. Današnja mladina je mnogo bolj čednostna in vzgledna kot so bili otroci pred prohibicijo. Rekla je, da je danes mnogo manj zlosinov. Suhači imajo še štiri dni za svoje argumente pred senatnim odborom.

Dne 26. aprila bo z vsemi slovesnostmi odprta nova glavna policijska postaja v Clevelandu, ki je veljala mesto \$1.500.000. Pravzaprav ne velja mesto nova policijska postaja nič, ker je mesto prosto staro poslopje in svet za \$3.000.000 železniški družbi, ki gradi novo Union depot. Na dan otvoritve nove postaje je povabljen vsak Clevelandčan, da pride in si ogleda policijski glavni stan, ki se nahaja na Payne Ave. in 21. cesti. Policija bo fungirala kot gostitelj vsem državljanom. Ves dan bo na policijskem novem glavnem stanu igrala godba, in tudi plesalo se bo po raznih dvoranah. Drugi dan: jo! Prepeljali bodo tja mestne jetnike, sodniki zasedejo svoje prostore in stari policijski duh bo prevladoval v novem posloplju.

Dr. Presv. Srca Jezusovega, št. 172 KSKJ ponovi igro "Carovnica" in sicer v nedeljo 25. aprila v cerkveni dvorani v West Parku.

Dr. Murray Butler, predsednik Columbia univerze, znan sovražnik prohibicije, je bil pretečen petek gost predsednika Coolidgea v Beli hiši.

Izvanredna konvencija.

Kriza v Rusiji

RUSKI DENAR JE SILNO ZGUBIL V ASVOJI VREDNOSTI.

Pariz, 16. aprila. Ruski "červonec" — novi boljševiški denar, ki se je zadnje dve leti precej dobro držal in se je približal že zlati veljavni, je naenkrat padel v veljavni, in boljševiška vlada se nahaja v zadregah. Tiskarski stroji so zopet začeli delovati s polno paro, ogromne izdaje papirnatega denara je vlada vrgla na omenjeni dan zvečer ob pol osmi uri v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave. Predmet razprave na izvanredni konvenciji je: Posojilo \$100,000 Slovenskemu Narodnemu Domu po 5½ percenta. Vsi delegati in delegatinje, ki so bili navzoči na zadnji redni konvenciji, so opravljenci, da se sudejo. Ker je stvar izvanredne važnosti in ne more biti nobenega odlaganja, vam prosim, da getovo vsi pridejte. V slučaju pa, da konferenca določi seje S. N. Dozne za sprejemanje pogojev in odklonne posojilo, tedaj se izvanredna konvencija ne vrši, kar bo pravočasno naznaneeno. — John Gornik, vrh. predsednik.

V CHICAGO SO MRTVEGA IZVOLILI.

Chicago, 16. aprila. V Chicago so volivci izvolili za neki višji urad nekega Francis P. Brady, ki je dobil 94.651 glasov večine nad svojim nasprotnikom. Mož je umrl, ko so bili volivni listki že tiskani. Volivni odbor sedaj ne ve, kaj bi naredil.

Tri dni so zvezni agenti stražili na Erie železnici postaji na E. 73rd St. Na progredi se je nahajjal en železniški voz alkohola, 1500 galon. Toda nikogar ni bilo. Ko so pa pretečeni petek prišli suhači agenti iz Olmstead Falls na postajo in hoteli odpeljati alkohol, so jim to preprečili zvezni suhački agenti, ki so alkohol zaplenili. Vreden je \$20.000. Nič se ne ve, kdo je lastnik alkohola.

Zdravstveni komisar v Clevelandu dr. Rockwood je izjavil, da sedaj je čas, da napademo muhe. Vsaka muha, ki je sedaj ubita, pomeni desetisoč manj muh v poletju. Dajte mreže na okna in primite za paličico ali muhovnik in pobijite nesnago. V korist je vašemu zdravju.

Državni odbor za pomilovanje je odpustil 83 kaznenecem v državni poboljševalnici v Mansfieldu, Ohio, nadaljnje kazen. 25 izmed teh jih je izvedel 25. aprila v cerkveni dvorani v West Parku.

Dr. Murray Butler, predsednik Columbia univerze, znan sovražnik prohibicije, je bil pretečen petek gost predsednika Coolidgea v Beli hiši.

Mestna councilmanka Mrs. Green je odpotovala v Washington, kjer bo pričala v prid suhačem.

Napad z bombo

V CLEVELANDU JE HOTEL NEKDO RAZSTRELITI VES MESTNI OKRAJ.

Pretekli petek popoldne so dobili v Clevelandu, na strehi neke hiše na Woodland Ave. veliko bombo, ki je bila močno dovolj, da bi porušila cel blok hiš, ubila vse ljudi in pretekelih petek popoldne so dvignili vse moči danes pred senatnim odborom, da preprečijo, da se vrne pivo v Ameriko. Suhači so trdili, da so tisti ljudje, ki pijejo pivo, najhujši pijanci, da kdor pije pivo, dobri obistne in jetrne bolezni, in da sploh pivo ne zadostuje pijancem, kajti so bilo vse gostilne v deželi odprtne, so pivci poleg pive vseeno še popili 165.000.000 galon žganja na leto. Suhači so zlasti napadli pivo, ker se je vrhovni prohibicijski glavar izjavil, da če bi imeli pivo, bi se dala prohibicija veliko bolje spolnovati. Zlasti je napadal mokre pivske konferecije iz Colorado Keating, eden od "naprednjakov" in pristašev La Follette. Nasprotnike prohibicije je zlasti napadal protestantski škof Darington iz Pensylvanije. Izjavil je, da je v Pensylvaniji trajal šest mesecov prenogarski štrajk toda ni prislo do nobenega nasilja, ker ljudje niso imeli pijače, ki bi jih naredila neodgovorne. "Pivo je najbolj upijaljivo," se je izjavil škof Darlington. Rekel je da ima za to dokaze. Ko je bil misijonar, je baje imel opraviti z 48.000 osebam, ki so bile vdane žganju, in so vse nehale piti, toda ne le 200 pivcev pive je mogel oddati te pijače.

ZAMORCI NOSIJO MUSSOLINIA.

Tripolis, 16. aprila. Danes je odpotoval laški diktator Mussolini iz Tripolisa proti domu. Odpotovanje se je zvršilo v silnem deževju. Pred odhodom se je vršil banket na vojni ladji. Popoldne je pa Mussolini revidiral dva regimenta zamorskih vojakov v laški službi. Zamorci so bili baje tako navdušeni, da so zapustili vrste in hiteli proti Mussoliniju, katerega so zadržali na rame in ga nosili okoli.

William Woods, 3874 Central Ave, je stal pretečen petek popoldne na cesti in se pogovarjal z dvema ženskama. Nastal je prepir, in ženske ste nemudoma potegnile nože iz žepov ter zabodile Woodsa, ki je kmalu umrl. Nato ste pobegnili, in policija jih še sedaj ni mogla izslediti.

V sredo zvečer, 21. aprila se vrši tako važna seja društva "Triglav."

Članstvo je prošeno, da se seje vedeži brezizjemne. — Starij Math Arko, 3852 St. Clair Ave, je umrl v nedeljo zjutraj 3 mesece star sinko. Naše iskrejo sožalje!

V torek popoldne je umrla Mount Sinai bolnici po krateki bolezni Jennie Krašovec, starica 48 let, stanujoča na 1055 Addison Rd. Tu zavuča so-prouw, sina, dve sestri in enega brata. Bivala je v Clevelandu Stanislava, ki ima 2775 učencev in učenek. Tako za njo pride slovenska katoliška šola sv. Vida, kjer se nahaja 1560 učencev in učenek.

V Mount Sinai bolnici se je podala Mrs. Frances Brodnik iz Collinwooda. Podvreti se bo moral operaciji. Želimo ji hitrejši in uspešnejši ozdravljenja.

Protiv pivu.

SUHAČI TRDIJO, DA JE PIJO NAJSLABE VRSTA PIJACA.

Washington, 16. aprila. Suhači so dvignili vse moči danes pred senatnim odborom, da preprečijo, da se vrne pivo v Ameriko. Suhači so trdili, da so tisti ljudje, ki pijejo pivo, najhujši pijanci, da kdor pije pivo, dobri obistne in jetrne bolezni, in da sploh pivo ne zadostuje pijancem, kajti so bilo vse gostilne v deželi odprtne, so pivci poleg pive vseeno še popili 165.000.000 galon žganja na leto. Suhači so zlasti napadli pivo, ker se je vrhovni prohibicijski glavar izjavil, da če bi imeli pivo, bi se dala prohibicija veliko bolje spolnovati. Zlasti je napadal mokre pivske konferecije iz Colorado Keating, eden od "naprednjakov" in pristašev La Follette. Nasprotnike prohibicije je zlasti napadal protestantski škof Darington iz Pensylvanije. Izjavil je, da je v Pensylvaniji trajal šest mesecov prenogarski štrajk toda ni prislo do nobenega nasilja, ker ljudje niso imeli pijače, ki bi jih naredila neodgovorne. "Pivo je najbolj upijaljivo," se je izjavil škof Darlington. Rekel je da ima za to dokaze. Ko je bil misijonar, je baje imel opraviti z 48.000 osebam, ki so bile vdane žganju, in so vse nehale piti, toda ne le 200 pivcev pive je mogel oddati te pijače.

NOVICE IZ ELY, MINN.

Rojak Anton Gornik je prejel od Mrs. Storkje lepo velikonočno darilo v obliki kreplega sinčka. Mr. Gornik je bil ves iz sebe radi lepega darila. Je v resnicu vesel. — Mr. Augustin Seliškar je skočil te dni v zakonski jarem. Porocil je neko finski dekle. Vse kakor kaže, da si bodo Slovenci in Finci močno v žalhti. V največ slučajih pristopi finsko dekle k katoliški veri, namreč če je ženin katoliškega prepričanja. Tu je v primerni s prejšnjimi leti tako mato porok, dasi je že tu rojenih fantov in deklet mnogo. Krivida je na delavnem sistemu v rudnikih, in pa visoki stroški za živiljenje. Tu ni druge industrije kot rudniki. Veliko mladine odide iz naše okolice v druge kraje, kjer si poščejo primerno delo. Pozdrav, J. Peshel.

V šolah clevelandske katoliške škofije se nahaja sedaj 63.625 učencev, največje število, odkar so

"Ameriška Domovira"

(AMERICAN HOME)

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

NAROCNINA:

Za Ameriko	\$4.00	Za Cleveland po pošti	\$5.
Za Evropo	\$5.50	Posamezna številka	3c.

Vsa pisma, dopis in denar naj se pošilja na Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio, Tel. Randolph 628.

JAMES DEBEVEC, Publisher, LOUIS J. PIRC, Editor

Read by 25,000 Slovensians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit—foreign in language only.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the post office at
Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 46, Mon. April 19th, '26.

Naturalizirani državljan in vojaška služba.

Mnogi naturalizirani državljanji, ki nameravajo obiskati staro domovino, so v skrbih, da-lj ne bodo imeli sitnosti radi vojaške dolžnosti. V brošurici, ki jo je State Department izdal kot navodilo imejiteljem ameriškega pasporta, ameriška vlada opozarja na mogočo vojaško dolžnost v deželah, s katerimi Združene Države so sklenile naturalizacijsko pogodbo, in v onih deželah, s katerimi tako pogodba ni bila še sklenjena.

Naturalizirani ameriški državljanji in osebe, rojene v Združenih Državah od tujerodnih staršev, bi morali pred svojim odhodom v deželo, od koder so oni oziroma njihovi starši prišli, ugotoviti, kak je njihov položaj, kar se tiče vojaške službe v dotedni deželi.

Izmed dežel, s katerimi Združene Države imajo naturalizacijsko mednarodno pogodbo, so navedene: Belgija, Bulgarika, Danska, Norveška, Portugalska in Švedska.

Kar se tiče dežel, s katerimi Združene Države nimajo nikakih naturalizacijskih pogodb, State Department opozarja na sledeče:

Dodič ameriška vlada ugovarja temu, da bi bili njihovi naturalizirani državljanji kaznovani z globami, s prisilno vojaško službo ali z zaporom radi neizpolnjevanja vojaške dolžnosti, nastale po njihovem prihodu v Združene Države, vendarle ne more dati nikakega zagotovila, da njen protest v počedinem slučaju utegne imeti za posledice odpust kazni oziroma odpust od vojaške službe.

Ameriška vlada pa ne more protestirati proti kaznovanju za katerosibodi kršitev inozemskega zakona, izvršenega pred prihodom ameriškega državljanja v Združene Države.

Naturalizirani ameriški državljanji, ki prihajajo iz dežel, s katerimi Združene Države niso dosedaj sklenili nikake naturalizacijske pogodbe, bi morali zato, pred svojim odhodom v stari kraj, vprašati pri pristojni oblasti dotedne inozemske dežele, da-lj nimajo pričakovati kakih sitnosti radi vojaškega ali kakega drugega zakona.

Med dežele, ki nimajo nikake naturalizacijske pogodbe z Združenimi Državami, spada tudi Jugoslavija. Za Jugoslovane velja torej splošni nasvet, da je najboljše, da se pred svojim odhodom informirajo na jugoslovanskem konzulatu, da-lj je pričakovati, da bodo imeli kakih sitnosti z ozirom na vojaške zakone.

Italija je posebej navedeno. Toliko radi primera, kolikor radi precejšnjega števila Jugoslovanov iz krajev, ki se daj spadajo pod Italijo, naj navedemo nekatere podatke.

Italijanski podaniki imajo vojaško obveznost od 20. do 39. leta. Naturalizirani ameriški državljanji ali tukaj rojeni Amerikanci italijanskih staršev, ki so bili rojeni 1886 ali poprej, se lahko povrnejo v Italijo brez drugega, tudi če so bili dezerterji. Oni nabornega razreda 1886 do 1896 pa so podvrženi vojaški službi, razunako so se pred 30. junijem 1920 prijavili konzulatu v svrhu nabornega pregleda oziroma pod gotovimi pogoji ako so služili v kaki zavezniški vojski. Clani nabornega razreda 1897 in naprej so podvrženi vojaški službi, razunako so se podlagi nabora pri konzulatu so bili smatrani za nesposobne za vojsko.

MATERIN BLAGOSLOV.

Vlada francoskega kralja Ludvika XV. je bila v resnicu usodepolna za Francijo. Nesreča je hotela, da je ta kralj tako dolgo vladal, od leta 1715 do 1774. Francija je zalezla v silne dolgove. Toda kralj se je v svoji sebičnosti tolažil, da bo katastrofa, ki se je po lagomu približevala, padla na kakšno drugo glavo. "Dokler jaz živim, se ne bo ničesar spremenilo," je govoril kralj.

"Moj naslednik pa naj se potegne iz zagate kakor najbolj ve in zna." Tako je govoril nečimerni, neizkušeni mož. Odkar je on začel vladati pa vse tja do ustavnitve prve republike, je Francija šla vedno bolj navzdol. Zemlja, katero so kmetje deloma lastovali, je bila globoko zadolžena. Vsakdo je gledal na kmetja z velikim zaničevanjem radi strašne revščine, v kateri so francoski kmetje živeli.

Individualna svoboda je zginila, privatna lastnina ni bila varna, ministri in njih pličeniki so ravnali z ljudmi po ljubi volji. Pravice za siromaka ni bilo nikjer. Brez svobode, brez pravice, pod najstrošo cenzuro, je prevladovala strašna revščina. Kmetje so žili na noč in dan, pa ne more pre-

veli od ovsa in otrobov, in se oblačili v kože.

Morača v Franciji je zginila, nenaravnost v najbolj ostudenih formah je prevladovala povsod. Vse je bilo podkupljeno, propadlo, zlasti pa gospoda in plemenitaši. Slobodna ljudska življenja je prevladovala, javno se ne norčevali iz zakonov.

"Materin blagoslov" je igra, prestavljena iz francoske in slovensko po Jos. Čimpermanu. Ta igra nam v prestre luči pokaze razvade, nemoralnost in krivice tedajne vsemogocene gospode. Kot v vseh drugih igrah, ki jih je Triglav nudil v tej sezoni občinstvu, namreč "Izmajlov." "Nebesa na zemlji" in "Teške ribe", je bila tudi igra "Materin blagoslov" uprizorjena od igralcev kot vrhunc popolnosti, kot morejo igrati le dobro trainirani in cloveško čuteči značaji.

V prvem dejanju dobimo izvrsten portret sirotatega življenja tedajnih ljudi na kmetijah. Dejanje nam pokazuje prizor v malih francoskih vasih, več sto milij od Pariza. Tu je živel kmet Lastaulot, silen siromak, ki dela kot črna živila revščina. Kmetje so žili na noč in dan, pa ne more pre-

Denar

pošiljamo v star kraj.
Garantiramo vsako posljedje. Cene, točne, zanesljive.

Poskusite!

EDINA SLOVENSKA BANKA V CLEVELANDU.

North American Bank

ODPRTO:
vsak dan med navadnimi urami.

ST. CLAIR & E. 62nd ST.

ZVEČER:
med 6. in 8. uro pri stranskih vratih za pošiljanje denarja.

Varnost

vloženega denarja je pot, ki vas vodi samo do naših bank. Pošta, telefoni, zanesljivo.

Pridite!

Denar

Mi dajemo pogojila na drugo vknjižbo na hiše. Denar v 24 urah.

The Mutual Investment Co.

520 Soc. for Sav. Bldg.

Cleveland, Ohio Main 2966

Ako imate drugo ali tretjo vknjižbo na posestvu, mi jih kupimo.

POZOR! POZOR!

Mi izdelujemo furnuze, klepačke, delni splošne popravila, vsa dela iz metalne in bakra. Točna postrebla ob vakančem času. Se priporočamo za obliko načrta.

Complete Sheet Metal Works

F. J. DOLINAR

1403 E. 55th ST.

Randolph 4736.

SMAROW

KOŽNO MAZILO

To kožno mazilo odstrani bolesino, predvsem vnetje ter povrčilo, da postane koža popolnoma pravzaprav le malo ljudi. Ni komur ni prišlo na mar, da bi o krvavem dogodku obvestil orožnike v Št. Janžu. Ne vem, ali so se bahl ciganov, ali pa so bili morda celo mnem, da je bilo to dejanje nečasničivo. Saj je bil tudi Flajs, ki je na Svečnico zakljal Lendero, pred novomeško poroto oproščen. Tega pravdoreka namreč ljudstvo še danes ne razume. Ponovno se namreč sliši v gostilni: "Te bom kar zakljal, saj se mi ne bo nič zgodilo, saj bom oproščen, kakor je bil Flajs!" Tudi cigan se je najbrže precej naučil iz Flajsovega zagovora in trdi sedaj, da ga je napadel umorjeni, on pa da se je samo branil.

Umor je bil izvršen kmalu po 12. uri, a orožniki so zvezeli za dogodek šele zvečer. Ker je bila noč temna in se pod Tržičem križajo poti, seveda ni bilo dosti upanja na tak uspeh. Kljub temu pa so vse orožniki takoj krenili za cigani. In res se jim je posrečilo, da so že tekom noči dognali, da sta zapeljala dva ciganska voza proti Sevnici, dva pa proti Št. Rupertu.

Kaj sedaj početi? Brzovaj in telefon zaprt. Sicer pa to še ni orožnikom brezplačno na razpolago, kar je iz javnih varnostnih ozirov silno obžalovati in tudi velik škandal. Prebrisani naši orožniki pa so si znali tudi v tej veliki stiski kaj kmalu pomagati. Drugi dan je bil sejem v Mokronogu, taborišče pri Št. Rupertu. Hajdi rano v jutro na vlak in v Št. Rupert. Tam so zvedeli, da so pripeljali prejšnje popoldne v mrtvašnico ciganov, ki je umrl na sušici. Orožniki so jadrno odpravili združeni in obkoličili cigansko taborišče.

Toda če je cigansko oko jih je takoj opazilo. Morilec in njegova žena sta bliskoma pobegnila čez polje v gozd pri Rakovniku, vrla Šentjanska orožnica Rupnik in njegov tovarniš pa za njima. Cigan je bezal kot zajec. Eden izmed orožnikov je že omagoval, a drugi mlajši ni odnehal. Dirjal je neustrašeno za njim in zavpil, še predno mu je cigan izginil v gozdu: "Stoj, sicer ustrelim!" Cigan se boji sodnika bolj kakor hudič križa in zato rad uboga. Čim je zavslil strašne orožnike besede, se je takoj vsedel in dvignil roke kvišku. On in njegova boljša ciganska polovica sta bila prav kmalu v rokah pravice. Morilca so odgnali v zapore, ostali ciganji pa so drugi dan nemoteno barantali na sejmu, pili in prepevali.

Dokler imamo "Triglav" v naši naselbini, se lahko zavslamo, da bo slovenska dramatika imela častno mesto med nami.

Esculapius.

CIGAN ZAKLAL CIGANA.

St. Janž na Dolenjskem, 24. marca. Med Št. Rupertom in Št. Janžom na Dolenjskem se je nekaj časa potikala ciganska polna Nikolčič, doma nekje iz okolice Sambora na Hrvatskem. Ciganji so barantali s konji in obenem seveda izvršili tudi svoj glavnih poklic, nameč kradli kakor srake. Vse, kar jim je prislo pod roko, je bilo dobro. Nobene stvari niso zamenjavali.

Na praznik sv. Jožeta se je zopet pojavi oddelek ciganov na Krmelju. Tam so v Papeževi gostilni med seboj barantali in se živahnio prepirali. Gostilničar je kmalu izprevadel, da postaja položaj mučen in jih je zato previdno odslovil. Kmalu nato se je zaslil zunaj, kakih 50 korakov od gostilne, krik cigank. Ljudje so takoj prihitali in opazili na teh cigana, ki so ga drugi oblikovali z vodo. Ker ni dal od sebe nobenega glasu, so nagni vprej konje, zavili mrvice v rjave, ga položili na voz in se odpeljali z največjo

Vseslovensko akademsko društvo. Po inicijativi prof. dr. Pavla Popovića, rektorja beograjske univerze, se je ponovno aktiviralo Vseslovensko akademsko društvo. Cilj društva je, kakor znano, zbiranje dijakov vseh slovenskih držav.

— "Lirične pesmi" od Ivan Zormanja, najnovejše slovensko književno delo v Ameriki, dobitje v našem uradu. Cena je \$1.00. Rojaki, naročajte!

PELINKOVAC

GRENCICA

Delan in odslanian iz

ZADRA

R. VLAHOV

Največja dalmatinška grenčica, ki se lahko kupi in prejda po celi Ameriki.

Edini agenti:

V. LANG-MAN Inc.

97 Sixth Ave.

NEW YORK, N. Y.

NATIONAL DRUG STORE
SLOVENSKA LEKARNA.

Vogal St. Clair Ave. in 61st St.

S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

Slavni pevci Metropolitan Opera Co. iz New Yorka, ki pojejo prihodnji teden v Clevelandu.

ZAGONETEN UMOR BO-GATEGA BERAČA.

Ze 13. oktobra lanskoga leta so našli, kakor smo svoječno poročali, na livadah grofa Kulmerja v Krugih truplo umorjenega berača česarime ni ugotovljeno. Preiskava je takoj dognala, da je bil izvršen na njem roparski umor, vendar pa se kljub marljivemu poizvedovanju zločincev dolge mesece ni posrečilo izslediti.

Sele sedaj je prišlo v zagonetni dogodek malo več luči in vsa znamenja kažejo, da so oblasti na pravi poti. Zagrebška policija je namreč te dni aretrirala nekega Tomičiča iz Lovinca, ki se je že dolgo skrival in se znal vedno spreti in izogniti nevarnosti, ki mu je bila stalna za petami. Na policiji je Tomičič kmalu priznal, da je sodeloval pri umoru berača, izjavil pa je obenem, da je glavni krivec pravzaprav Simon Novak iz Rogaške Slatine, ki pa se nahaja sedaj v zaporih mariborskega sodišča, kjer ima odse-

deti večmesečno kazen radi tativne. Težišče težavne preiskave o skrivnostnem umoru neznanega berača se prenese takoj v Maribor in je upati, da bo zadeva kmalu popolnoma pojasnjena.

Umorjeni berač je po najnovejših ugotovitvah zahajal svoječasno stalno v Uzurovičevem gostilnu na sejnišču v Zagrebu. Po izjavi gostilničarja je bil bled in zelo slaboten, imel pa je v svoji denarnici nenavadno veliko denarja. Gostilničar je mnenja, da najmanj 50.000 Din. Ravnodan tega mu je nekega dne nasvetoval, naj mu pred dvema pričama izroči denar, da ga naloži v Srpsko banko, kamor ga je nalagal tudi on sam. Berač je bil s tem načrtom popolnoma zadovoljen in je izjavil, da bo izročil svoj denar gostilničarju že naslednjega dne.

Od takrat pa se berač ni več vrnil v Uzurovičevem gostilnu in so ga še čez nekaj tednov našli umorjenega na Kulmervih livadah. Gostilničar je v mrtvecu takoj

spoznal berača, ki je bil poprej stalni gost v njegovi gostilni in ga je že dolgo pogrešal.

V sredo je bil v Mariboru zagrebški policijski nadzornik Berc, da zaslisi Simona Novaka. Prosil je najprej predstojnika mariborske kazniilice, da mu izroči Novaka, da ga prepelje v Zagreb. Toda predstojnik mu je pojasnil, da je to nemogoče, ker nima dovoljenja od predsedništva višjega deželnega sodišča v Ljubljani, da bi smel Novak prekiniti svojo kazeno. Nadzornik Berc je o tem takoj obvestil vodjo kriminalnega oddelka zagrebške policije in se bo vršila že te dni konfrontacija Tomičiča z Novakom v Mariboru.

NAVIDEZNA SMRT.

So ljudje, ki se ne boje nobene stvari tako, kakor navidezne smrti. Do zadnjega diha jih muči in peganja skrb, da jih ne bi pokopali živih, v kataleptičnem stanju. Zdravniki se radi tega poslužujejo v izvestnih primernih merih posebnih sredstev, s katerimi se uverijo, če je človek resnično ali le navidezno mrtev. Bili so časi, ko so radi tega mrljem celo prebadali srce.

V Manchesteru so pred kratkim v ondofno bolnišnico pripeljali žensko, ki je dobila kataleptičen napad. Vsi so bili prepričani, da je mrtva, samo zdravnik dr. Mitchell jim je ugovarjal. Stirinajst dni je ležala ženska kakor mrtva in ni dala od sebe nobenega znaka življenja. Seveda ni ves ta čas čutila niti lakote niti žeje. Imela je čvrsto zaprta usta, njene nosnice se niso pregibale. Samo zdravniki so mogli spoznati znake, ki so pričali, da je ženska še vedno pri življenu. Polagali so ji pred nosnice malo odgledalce, ki se je radi diha vsejoročno. Na ta način so spoznali, da ženska še vedno živi, čeprav napravila vtiš, da je mrtva. Na razne dražljaje pa bolnično telo ni nikar reagiralo; zdravniki so napravili par poskusov celo z vbrizganjem pod kožo, toda ženska je ostala trda in se je sama zdramila iz kataleptičnega krča še čez stirinajst dni.

V Dublinu pa je živel svojčas polkovnik Townsend, zelo pameten mož, ki je sam s seboj provajal zanimive preizkušnje. Znal se je tako obvladati, da je mogel neverjetno minimalno znižati bitje srca. Večkrat je ljudi prestrašili s svojimi eksperimenti. Žila na zapestju je skoraj popolnoma prenehal biti. Polkovnik se je v tej res občudovanju vredni umetnosti vadił tako dolgo, da se je izuril popolnoma. Nekoč, ko je poskušal svojo vse obvladajočo voljo, pa mu je srce res popolnoma zastalo. Mož je umrl, telo se mu je ohladilo in odnesli so ga v grob.

IZ DOMOVINE.

Skrivosten umor po dveh letih odkrit. Po vseh iz Suka so bili te dni aretrirani krivci težkega zločina, izvršenega pred dvema letoma v Šumski Dvor v bližini Jelenja. Dne 16. decembra 1923 so našli vaščani sredi omenjene sume truplo posestnika Stjepana Zoretiča iz Jelenja. Komisija je ugotovila, da je bil Zoretič zavratno ustreljen iz lovskih pušč. Zadet je bil v glavo in je smrt nastopila takoj. Vkljub vsem naporom policije in orožništva pa storilec niso prišli na sled.

Po vodom službenih inšpekcijskih je poveleni žandarmertje vnovič odredil preiskavo, ki je imela sedaj povoljen uspeh. Dognalo se je, da je žena

umorjenega Zoretiča imela intimno razmerje z nekim Pavlom Berneticem, katemu je bil pokojnik zelo na poti. V sporazumu s svojo ljubimko je iz zasede ustrelil Zoretiča. Za zločin pa je veda tudi pastorka Zoretičeve vdove Marija Klič. Žandarmertje je tako arretirala Berneticu, Zoretičovo vdovo in njenega pastorka. Vsi trije so po kratkom obotavljanju priznali zločin.

Umrl so v Ljubljani. Zadnje dni so bili javljeni sledeči smrtni slučaji: Marija Černila, žena žel, služitelj, 54 let; Janko Kump, vpok poručnik, 50 let; Valentin Selan, sin služkinje, 7 mesecev; Ivan Salomon, sin posetnika, 2 leti; Ludvik Levstik, žagar 22 let; Avgust Repotičnik, sedlar, 38 let; Jurij Pfeifer, inšpektor fin. kontrole v p. 73 let; Jakob Munda, dež. sodn. svet v p. 76 let; ing. Mohor Pirnat, dvor. svet v p. 63 let; Franc Svetec dinar, 55 let; Marija Šterna, žena zidar, delavca, 48 let; Evgenila Klemenčič, hči sprevodnika, 2 meseca; Ign. Jug, jermenar, 49 let; Marija Zaletel, mest, uboga, 86 let; Maks Herksl, zav. uradnik, 28 let; Teodor Starčnik, zasebnik, 25 let; Milan Kralj, sin služkinje, 8 mesecev; Helena Krivic, bivša služkinja, 49 let; Terezija Žabek, zasebnica 76 let; Frančiška Žnidaršič, posest. žena, 42 let; Franja Kastelic, krojačeva žena, 49 let; Cirila Podlogar, hči posest., 4 mesece; Maks Winter, bivši mesar, pom., 50 let; Franc Müller, hiralec, 30 let; Franc Zore; pošt. uradnik, 58 let; Jera Nekovar, postrežnica, 73 let; Anton Lenarčič, dvorni svet, v pok., 69 let.

Dve hiši naprodaj
Dve hiši na enem lotu, vsaka hiša ima osem sob, in vsaka hiša za dve družini in zidanim garažom, ki meri 12x16. Naprodaj tudi velika stiskalnica za grozdje in električni mlin, vsa priprava, šenda za sušenje mesa in še ena velika, zdana šenda. Vprašajte na 1039 E. 61st St.

Stanovanje
pet sob se da v najem. 13906 Argus Ave. Collinwood. (46)

Slovenko

ali Hrvatice bi rada dobila, katero bi veselilo z menoj skupno stanovati. 1397 E. 45th St. (47)

Delo dobita

dva dobro moška, da prodajata zemljišče blizu Lake Shore Boulevarda, kjer hitro raste nova slovenska naselbina. Mož, ki rad dela in se ravna po novilnici naredi več kot \$50.00 na teden. Oglasite se pri Mr. Vejlupek, 1227 Prospect Ave. Room 805, od 10 do 12 ure dopoldne. (46)

Hiše naprodaj

\$8500 hiša 11 sob, za 3 družine, blizu Starnard in E. 53rd St. Velik lot, takoj \$3000. \$5700 hiša 7 sob, moderna, na E. 72nd St. blizu St. Clair Ave. Takoj \$2500. \$8700 moderna hiša za tri družine, dve zidani garaži, na E. 100. St. blizu Holmes Ave. Takoj \$2700. \$7500 hiša 6 sob, moderna, na Corne Ave. Takoj \$2200. \$11,000 hiša za dve družini, 10 sob, moderna. Samo \$4000 takoj, na Bayliss Ave. Vprašajte za McKenna, 1383 E. 55th St. Odprto zvečer. (47)

Otroška postelj,

čelezna, skoro nova, se prda po jarki ceni. 1048 E. 71st St. (46)

Soba

se da v najem. Kopališče in elektrika. Vprašajte na 1264 E. 59th St. (46)

Dve hiši naprodaj

Dve hiši na enem lotu, vsaka hiša ima osem sob, in vsaka hiša za dve družini in zidanim garažom, ki meri 12x16. Naprodaj tudi velika stiskalnica za grozdje in električni mlin, vsa priprava, šenda za sušenje mesa in še ena velika, zdana šenda. Vprašajte na 1039 E. 61st St. (52)

Ford Ttruck naprodaj
zaprta, se prda po zelo nizki ceni. Vprašajte pri Gordina Hardware Co. 6127 St. Clair Ave. (x)

Hiše naprodaj

za dve družini, na 14012 Thames ave. Prva hiša od E. 140. ceste. Tekoj \$2500, drugo na lahkem odpadilu. Vprašajte na 6311 St. Clair Ave. (47)

Stanovanje

se da v najem, šest sob. Vprašajte na 1172 E. 58th St. (46)

Pet sob

se odda, kopališče. Stanovanje je na 933 E. 140th St. Požive se na 1128 E. 68th St. (46)

Kadar se selite

poklicite John Oblak 1161 E. 61. St. Tel. Rand. 2176-J. (x-26)

Proda ali v rent

se da čedna hiša za eno družino na 19303 Pawnee Ave. Nottingham. Lot na vogalu, blizu kare. Jako ugodni pogoj za prodajo. Natančnejše se izvira v uradu tega lista. Vprašajte za Mr. Debevecu. (x-1)

Jos. Likar

Napis, kulise, slikanje
Naša posebnost je slikanje
odrov.
1014 Addison Rd. Rand. 7589
Cleveland, Ohio. (x15)

VAŽNO ZA ONE, KI NAMERAVAJU POTOVATI V STARI KRAJ.

Cimboli se približujemo mesecu maju, tem večje je zanimanje med nasimi rojaki za potovanje v staro kraj. Marsikateri rojaki, ki se je leta in leta trudil v Ameriki, namerava iti v svojo domovino in, ako se mu bodo tamkajšnje razmere videle povoljne, ostane v svojem rojstnem kraju, mnogo je pa onih, ki bodo sli obiskat svoje drage ter se po par mesecem obisku vrstile, polni dobrih spominov, nazaj v Ameriko.

Vsakdar, ki namerava potovati, si želi tudi udobno in prijetno potovanje, kajti le te dan, ako je potovanje brez neprilik in situacij, ima potnik zadostno za svoji potrošenici denar ter se z veseljem spominja svojega potovanja v nasprotnem slučaju pa mu prerađi pridaje na misel stroški, ki povzročajo nezadovoljstvo.

Da bo Vaše potovanje torej tako, kakor si ga sami predstavljate in želite, je v Vašo korist, da se obrnete na našo trdvo in njej izročite zadevo Vašega potovanja. Mi Vam bomo pomagali z nasvili, pomagali pri nabavi poletnega lista, preskrbeli PERMIT iz Washingtona, to je za one, ki niso ameriški državljanji in se lahko s Permitom v teku enega leta nemoteno pomerjajo v Ameriko. Dalje Vam bomo oskrbeli Vašo prtljago in, kar je glavno, rezervirali na parniku za Vas kabino na najboljšem prostoru.

Povpraševanje za cabinami je že sedaj veliko in pozneje, to je, meseca maj in junija bo pa se večje. Da Vam bomo v stanu rezervirati dobro kabino na parniku, ki si ga izberete, Vam svetujemo, da pridez cim pre v naš urad, da se pogovorimo glede prostora in gledate drugače, kar je potreben za potovanje. Mi želimo, da se Vi se pred svojo odločitvijo seznanite z vsemi potrebnimi navodili in pojasnili o potovanju, ker potem Vam bo mnogo lažje se odločiti.

Za vse tozadovne pojasnila in navodila se obrnite na:

JOHN L. MIHELICH CO.

6303 St. Clair Ave.

Obrnite se na to trdvo tudi, kadar

potrebujete denar v staro kraj, ali kadar želite dobiti kakega sorodnika iz starega kraja.

NAŠA VLOŽNA KNJIŽICA JE VAŠ KAPITAL. NABAVITE SI JO. VLOGE NA

SPECIAL INTEREST ACCOUNT

obrestujemo po 4% pričenši s prvim vsakega meseca.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St. New York, N. Y.

FRANK J. LAUSCHE,
odvetnik

Céz dan se oglasite na:
1039 GUARDIAN BUILDING
Ob torkih in četrtekih zvečer
od 6:30 do 8. se oglasite na
6121 ST. CLAIR AVENUE.
Tel. na domu: Randolph 7510
Tel. v mestu: Main 6530

Poglejte, kako ga je zdelala slaba cigara

Da se vam ne zgodi kaj sličnega, kadite

MANUEL ali WEBSTER CIGARO

ki razširjajo prijeten vonj okrog vas in katero boste s pravim užitkom kadili.

BAER-WOLF CO.
416 W. Superior Ave. Tel. Cherry 3396.
JACK VIDMAR, slovenski zastopnik.

Društva, pozor!

Spomladanska sezona je zopet tu. Izberite si za piknike prostor, kjer je lep gozd, gosti senca in plesni prostor. V najem se da prostor za piknike in izlete.

ANTON VERBIC

Painesville, R. F. D. No. 5 Box 47, Telefon Leroy 8 ali pa pri Rogel & Lausin, 6407 St. Clair Ave.

PRIPOROČILO.

Ali ste mogoče namenjeni graditi novo hišo, ali preurediti staro. Mogoče nameravate graditi garažo? Mi delamo vse, kar spada pod mišarsko in zidarsko obrt. Obrnite se s polnim zaupanjem na misel stroški, ki povzročajo nezadovoljstvo.

FRANK KOSEC & CO.
STAVBENIKI
1069 E. 72nd St.

Ustavite kašelj!

Rabite naš White Pine in Cod Liver extract! Je tako blagodejen za odpomoč proti kašlju, prehladu, bronhitis, prehlad v grlu ali zoper hripost.

Poskusite 50c steklenico Krivan's White Pine Syrup z Cod Liver extract

